

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Aşağıdaki sorularımın **Adalet Bakanı Yılmaz TUNÇ** tarafından Anayasa'nın 98'inci, İçtüzüğü'nün 96'ncı ve 99'uncu maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

02.07.2024

NEVROZ UYSAL ASLAN

Şırnak Milletvekili

Terörle Mücadele Kanunu (TMK)'nin 17'nci maddesindeki "...disiplin cezası olarak üç defa hücre hapsi cezası almış olanlar, bu disiplin cezaları kaldırılmış olsa bile şartla salıverilmeden yararlanamazlar." şeklindeki düzenlemeye dayanılarak mahpusların infazları uzatılmaktadır. Özellikle bu düzenleme hukuksuz ve keyfi hücre cezaları alan 30 yıllık infaz süresini dolduran mahpuslar için ciddi hak ihlalleri doğurup, 6 yıl daha cezaevlerinde kalmalarına neden olmaktadır. Bu mahpuslardan biri de Bolu F Tipi Ceza İnfaz Kurumu'nda tutulan Fermani Çetin'dir. Çetin, Ekim 2022 yılında tahliye olması gerekirken tahliyesi İdare ve Gözlem Kurulu kararıyla 2005, 2007 ve 2014 yıllarında aldığı hücre cezaları gerekçe gösterilerek engellenmiştir.

Mahpus tarafından 26.03.2007 tarihli Disiplin Kurulu kararı keyfi ve hukuka aykırı olduğu gerekçesi ile iç hukuk yolları tüketildikten sonra Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi (AHİM)'ne taşınmıştır. 04.09.2018 tarihinde başvuruyu karara bağlayarak idarenin almış olduğu kararın hukuksuz olduğunu tespit eden mahkeme, Türkiye'yi manevi tazminat ödemeye mahkûm etmiştir. Mahpusun ilgili mahkeme kararlarını da tarafıma gönderdiği başvurusunda; bu karar sonrasında yargılanmanın yenilenmesi için yaptığı başvuru ile birlikte Bolu Ceza İnfaz Hakimliği, Bolu Ağır Ceza Mahkemesi ve Adalet Bakanlığı Ceza İşleri Genel Müdürlüğü'ne yaptığı başvurulardan sonuç alamadığını belirtmiştir.

01.01.2014 tarihinde cezaevi idaresi tarafından idareye ait kamerayı kırdığı iddiasıyla 09.01.2014 tarihli 5 (beş) günlük hücre disiplin cezası alan Çetin hakkında ayrıca Bolu 1 Asliye Ceza Mahkemesi'nde kamu davası açılmış ve yapılan yargılama sonucunda Çetin'e 1 (bir) yıl hapis cezası verilmiştir. Daha sonra 13.06.2022 tarihinde yargılamanın yenilenmesi için mahpus tarafından Yargıtay Cumhuriyet Başsavcılığı'na başvurulmuştur. Yapılan başvuru

kabul edilmiş ve Bolu 1 Asliye Ceza Mahkemesi'nde yapılan yeniden yargılama sonucu mahpusa beraat kararı verilmiştir. Kamu malına zarar verdiği gerekçesi ile hücre cezası alan ancak mahkeme kararı ile herhangi bir kamu zararının oluşmadığının tespit edilmesine rağmen Bolu F Tipi İdare ve Gözlem Kurulu 26.02.2024 tarihli ve 2024/467 esas sayılı kararında Terörle Mücadele Kanunu'nun 17'nci maddesini gerekçe göstererek mahpusun tahliyesini 28.09.2028 tarihine kadar ertelemiştir.

Mahpuslara verilen orantısız disiplin cezaları ile İdare ve Gözlem Kurullarının keyfi kararları birleştiğinde, Fermani Çetin örneğinde olduğu gibi, ağır hak ihlalleri ortaya çıkmaktadır.

Bu bağlamda;

- 1- Keyfi ve hukuksuz kararlar ile gündemden düşmeyen, paralel yargılama makamı olarak eleştirilerin hedefinde olan İdare ve Gözlem Kurulları, mahkeme kararlarına neden uymamaktadır? Bu haliyle, yargının da üzerinde bir görünüme sahip olan İdare ve Gözlem Kurullarının işleyiş ve yapısında değişiklik yapılması için bakanlığınızca yürütülen bir çalışma var mıdır?
- 2- Fermani Çetin hakkında verilen ve AİHM tarafından hukuksuz olduğu tespit edilen 26.03.2007 tarihli Disiplin Kurulu kararı neden kaldırılmamıştır?
- 3- Özellikle kamuoyunda siyasi/politik mahpuslar olarak bilinen mahpusların uzun süre cezaevlerinde kalması için keyfi hücre disiplin cezalarına yol açan ve "umut hakkının" gaspı niteliğindeki TMK'nın 17'nci maddesinin eşitlik ilkesi ve ayrımcılık yasağına uygun şekilde düzenlenmesi veya kaldırılması için bakanlığınızın bir çalışması var mı?
- 4- İnfazda eşitlik ve adalet ilkelerine aykırı olarak koşullu salıverilme hakkının kullanılmasında bakımından "adli ve siyasi" mahpus ayrımı yapılmakta mıdır?
- 5- Cezaevleri İdare ve Gözlem Kurullarında hukukçu olarak sadece iddia makamını temsil eden savcılığın bulunmasına karşılık neden savunma makamını temsil eden bir baro görevlisi veya hükümlünün avukatı bulunmamaktadır?